

Anexa nr. 3 la Ordinul Ministrului nr. 5023/ 12.09.2013 privind aprobarea Programelor școlare pentru Învățământul liceal – clase cu program de studiu în regim bilingv, limba italiană, la disciplina: Limba italiană, clasa a XI-a

**PROGRAMA ȘCOLARĂ PENTRU CLASA A XI-A
CLASE CU PROGRAM DE STUDIU ÎN REGIM BILINGV – LIMBA ITALIANĂ
LIMBA ITALIANĂ**

Aprobată prin ordin al ministrului
nr. 5023/ 12.09.2013

București, 2013

NOTĂ DE PREZENTARE

Principii

Curriculumul de LIMBI MODERNE pentru clasa a XI-a a fost elaborat avându-se în vedere următoarele:

- noua structură a sistemului de învățământ liceal din România;
- curriculumul parcurs de elevi până în clasa a X-a;
- Memorandumul de Înțelegere între Guvernul României și Guvernul Republicii Italiene privind funcționarea secțiilor școlare bilingve româno-italiene;
- documentele europene privind achiziționarea competențelor-cheie în cadrul învățământului obligatoriu;
- necesitatea de a oferi prin curriculum un răspuns mult mai adecvat cerințelor sociale, exprimat în termeni de achiziții finale ușor evaluabile la încheierea ciclului inferior al liceului.

Prezentul curriculum a fost elaborat urmărindu-se:

A. practica rațională a limbii: prin dezvoltarea competențelor de receptare, de producere, de interacțiune și de mediere și transfer, elevul va putea, în limitele cunoștințelor dobândite, să decodifice și să producă, atât oral cât și în scris, mesaje corecte și adecvate funcțional și comunicativ;

B. formarea și dezvoltarea de competențe de comunicare și interacțiune: elevul va fi capabil să utilizeze conștient și adecvat funcțional modalități și tehnici de comunicare și interacțiune (orală și în scris) în diverse contexte comunicative sociale generale și specializate;

C. dezvoltarea unor tehnici de muncă intelectuală în vederea învățării pe toată durata vieții: elevul va învăța să utilizeze strategii și tehnici de studiu cu ajutorul cărora să valorifice cunoștințe și deprinderi achiziționate prin studiul altor discipline, să utilizeze informații din tabele, scheme, grafice, să folosească dicționare și alte tipuri de lucrări de referință, alte surse de informare, inclusiv baze de date și Internetul.

În aceste condiții, proiectarea curriculară pornește de la trei puncte de reper:

- a) programele de limbi moderne pentru ciclul inferior al liceului;
- b) documentele Comisiei Europene referitoare la dezvoltarea competențelor-cheie;

c) *"Cadrul European Comun de Referință pentru limbi: învățare, predare, evaluare"*¹, publicat de Consiliul Europei în 1998 și revizuit în 2000.

Din această perspectivă, curriculumul de față construiește, pe baza achizițiilor dobândite până la sfârșitul învățământului obligatoriu, competențe de comunicare în limba modernă derivate dintr-un consens larg, european și contribuie la dezvoltarea și aprofundarea de competențe-cheie în alte trei dintre cele opt domenii de competențe-cheie (domenii asumate și de sistemul de învățământ românesc) identificate la nivel european: (5) *"a învăța să înveți"* (Learning to learn), (6) *competențe interpersonale, interculturale, sociale și civice* (interpersonal, intercultural, social and civic competences), (8) *sensibilizarea la cultură* (Cultural awareness).

Obiectivul fundamental al studierii limbilor moderne în ultimele clase ale liceului este achiziționarea și dezvoltarea de către elevi a competențelor de comunicare necesare pentru o comunicare adecvată situațional / acceptată social prin însușirea de cunoștințe, deprinderi și atitudini specifice, la niveluri echivalente cu cele prevăzute în *Cadrul European Comun de Referință pentru limbi: învățare, predare, evaluare*.

Structura programelor

Programele au următoarea structură:

- **COMPETENȚE GENERALE**, definite ca ansambluri structurate de cunoștințe și deprinderi care se formează pe întreaga durată a liceului. Acestea sunt comune tuturor tipurilor de programe;
- **VALORI ȘI ATITUDINI** ce urmează a fi formate pe parcursul clasei a XI a pentru educarea tinerilor în spiritul valorilor europene. Acestea sunt comune tuturor tipurilor de programe și vor fi avute în vedere pentru evaluarea continuă, fără însă ca ele să fie evaluate separat;
- **COMPETENȚE SPECIFICE** derivate din competențele generale și care se formează pe durata unui an de studiu – **corelate cu forme de prezentare a conținuturilor**.

Seturile de competențe specifice corelate cu forme de prezentare a conținuturilor constituie esența programelor și sunt comune, la nivelul fiecărui tip de programă, tuturor limbilor moderne studiate.

- **CONȚINUTURI RECOMANDATE**, care sunt structurate în:

---

¹ Quadro comune europeo di riferimento per la conoscenza delle lingue. Cf. http://www.coe.int/t/dg4/linguistic/cadre1_en.asp

- domenii tematice și teme: care vor constitui contextul pentru realizarea activităților de învățare pe parcursul orelor de limba modernă și vor delimita tematica ce va fi folosită în evaluare;
  - funcții comunicative ale limbii: precizând actele de vorbire utile pentru adecvarea funcțională a comunicării, care vor fi exersate și utilizate de elevi;
  - elemente de construcție a comunicării: conținând categorii de structuri lingvistice care vor fi achiziționate, cu care se va opera pe parcursul activităților și care vor fi utilizate în comunicare.
- **CONDIȚII DE APLICARE DIDACTICĂ ȘI DE EVALUARE**, care conțin precizări cu regim obligatoriu, referitoare la modul concret de aplicare a programei în activitatea didactică și la metodele de învățare-predare care vor fi folosite.
  - **SCURT GHID METODOLOGIC**, care conține sugestii oferite ca sprijin pentru proiectarea și realizarea demersului didactic. Această secțiune conține precizări privind următoarele aspecte:
    - recomandări privind proiectarea didactică;
    - sugestii privind procesul, metodele și activitățile de învățare-predare;
    - sugestii privind utilizarea instrumentelor de evaluare.

Corelarea conținuturilor din rubrica "Forme de prezentare a conținuturilor" cu conținuturile tematice, lingvistice și funcționale recomandate în programa școlară va fi realizată de către profesor, în procesul de proiectare didactică, în conformitate cu condițiile obligatorii de aplicare didactică și de evaluare și având drept repere sugestiile din ghidul metodologic.

Structura de competențe corelate cu tipuri de conținut oferă un cadru adecvat și util pentru procesul de **evaluare a învățării**, sprijinindu-l și asigurându-i un caracter practic și transparent. Astfel, gradul de achiziționare a competențelor de comunicare ale elevilor va fi măsurat continuu și sistematic în cadrul evaluării formative, pe parcursul procesului didactic.

Pentru a se crea condițiile de realizare a unei evaluări unitare și standardizate a nivelului de achiziție a competențelor, **evaluarea** se va realiza cu ajutorul unor instrumente și probe elaborate în deplină concordanță cu competențele din programe și în conformitate cu recomandările privind evaluarea din secțiunea „Scurt ghid metodologic”.

În elaborarea programelor s-a avut în vedere achiziționarea și dezvoltarea de către elevi a competențelor de comunicare la niveluri de performanță echivalente cu cele prevăzute de *Cadrul European Comun de Referință pentru limbi: învățare, predare, evaluare*.

Pentru sfârșitul anului de studiu nivelurile țintă vor fi echivalente cu următoarele niveluri din Cadrul European Comun de Referință pentru limbi: învățare, predare, evaluare: nivelul B1 pentru competențele de producere, nivelul B2 pentru competențele de receptare.

COMPETENȚE GENERALE

1. receptarea mesajelor transmise oral sau în scris în diferite situații de comunicare;
2. producerea de mesaje orale sau scrise adecvate unor contexte variate de comunicare;
3. realizarea de interacțiuni în comunicarea orală sau scrisă;
4. transferul și medierea mesajelor orale sau scrise în situații variate de comunicare.

VALORI ȘI ATITUDINI

Pe parcursul studierii limbii italiene în clasa a XI-a se va avea în vedere cultivarea și dezvoltarea la elevi a următoarelor valori și atitudini:

- manifestarea flexibilității în cadrul schimbului de idei și în cadrul lucrului în echipă în diferite situații de comunicare;
- conștientizarea rolului limbii italiene ca mijloc de acces la piața muncii și la patrimoniul culturii universale;
- disponibilitatea pentru acceptarea diferențelor și pentru manifestarea toleranței prin abordarea critică a diferențelor și a stereotipurilor culturale;
- dezvoltarea interesului pentru descoperirea unor aspecte socio-culturale și profesionale specifice, prin receptarea unei varietăți de documente autentice în limba italiană.

CONDIȚII OBLIGATORII DE APLICARE DIDACTICĂ ȘI DE EVALUARE

- **Planificările calendaristice vor fi elaborate pentru întreg anul școlar**, pentru a se avea o imagine de ansamblu asupra realizării curriculumului pe întreg anul;
- Stabilirea competențelor care vor fi vizate și a conținuturilor care vor fi parcurse în fiecare semestru este la latitudinea profesorilor, obligația acestora fiind **să asigure achiziționarea de către elevi a tuturor competențelor** prevăzute de programă la un nivel satisfăcător;
- **Corelarea competențelor cu conținuturile tematice, lingvistice și funcționale** recomandate în programa școlară va fi realizată de către profesor, în procesul de proiectare didactică, având drept repere sugestiile din ghidul metodologic;

- **Alegerea temelor, contextelor, textelor** pe baza cărora se va lucra **și a funcțiilor comunicative** care se vor achiziționa și exersa se va face **în corelare** cu domeniul de specializare al fiecărei clase;
- În activitatea de învățare-predare vor fi folosite **metode comunicative, tehnici interactive și activități centrate pe elev;**
- **Temele pentru acasă** vor fi stabilite astfel încât timpul necesar elevului pentru rezolvarea lor **să nu depășească timpul de lucru efectiv al elevilor pe parcursul orei de curs;**
- **Echilibrarea sarcinilor de lucru** se va realiza astfel: la texte dificile se vor stabili sarcini de lucru cu grad mic de dificultate, la texte ușoare, se va avea în vedere ca gradul de dificultate a sarcinilor de lucru să fie sporit;
- **Instrumentele și probele de evaluare** vor fi elaborate în strictă corelare cu competențele din programe și în conformitate cu recomandările privind evaluarea din ghidul metodologic.

COMPETENȚE SPECIFICE ȘI FORME DE PREZENTARE A CONȚINUTURILOR

1. Receptarea mesajelor transmise oral sau în scris în diferite situații de comunicare

Competențe specifice	Forme de prezentare a conținuturilor	
	Trunchi comun	Curriculum diferențiat
<p>1.1 identificarea ideilor principale din texte audiate/ citite, referitoare la probleme de actualitate;</p> <p>1.2 identificarea, prin citire rapidă, de informații / detalii specifice dintr-un text mai lung, pentru a rezolva o sarcină de lucru;</p> <p>1.3 corelarea, în mod coerent, a mai multor informații din diverse părți ale unui text/ din texte diferite, pentru a rezolva o sarcină de lucru;</p> <p>1.4 identificarea, în mesaje orale și texte scrise diverse, a unor puncte de vedere și opinii exprimate, pentru a le compara cu punctul de vedere personal;</p> <p>1.5 identificarea elementelor structurale ale textului literar (temă, subiect, mesaj, personaj, cadrul acțiunii);</p> <p>1.6 înțelegerea unei conversații între vorbitori nativi;</p> <p>1.7 identificarea atitudinii vorbitorului;</p> <p>1.8 înțelegerea detaliată a unui text informativ lung;</p> <p>1.9 înțelegerea unui text argumentativ.</p>	<p>Tipuri și surse de mesaje orale: texte de lungime variabilă, care conțin și elemente de vocabular nefamiliare:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ mesaje, formale și informale, emise de cei din jur; ▪ înregistrări audio-video pe teme de interes; ▪ programe radio și TV, talk-show-uri; ▪ convorbiri telefonice, inclusiv mesaje telefonice; ▪ web-site-uri, blog-uri. <p>Tipuri de mesaje scrise: texte de lungime variabilă, în diverse registre, de dificultate medie:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ texte autentice de informare generală, pagini internet; ▪ articole de presă (știri, texte publicitare); ▪ texte funcționale cu conținut operațional (formulare, corespondență, prospecte). <p>Informații obținute:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ idei principale; ▪ informații factuale, detalii specifice; ▪ opinii, puncte de vedere. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ texte literare autentice neadaptate; ▪ adaptări audio/ video ale textelor literare (fragmente de filme artistice și documentare) în italiana standard; ▪ instrucțiuni lungi, complexe; ▪ articole de popularizare științifică; ▪ audiții de cântece în limba italiană.

2. Producerea de mesaje orale sau scrise adecvate unor contexte variate de comunicare

Competențe specifice	Forme de prezentare a conținuturilor	
	Trunchi comun	Curriculum diferențiat
<p>2.1 oferirea și solicitarea, oral / în scris, de informații și instrucțiuni clare și precise pentru îndeplinirea sarcinilor de lucru;</p> <p>2.2 prezentarea, oral / în scris, de filme, cărți, evenimente, experiențe, cu exprimarea sentimentelor / reacțiilor personale în legătură cu acestea;</p> <p>2.3 prezentarea, oral / în scris, de descrieri clare și detaliate, pe subiecte legate de domenii de interes propriu și de domeniul de specializare;</p> <p>2.4 completarea de formulare și redactarea de texte funcționale, cu respectarea convențiilor specifice;</p> <p>2.5 rezumarea unor texte variate;</p> <p>2.6 comentarea și criticarea temelor principale și a unor puncte de vedere opuse;</p> <p>2.7 elaborarea unui discurs argumentativ;</p> <p>2.8 sintetizarea de informații extrase dintr-un document;</p> <p>2.9 elaborarea și prezentarea unui proiect.</p>	<p>Tipuri de informații:</p> <ul style="list-style-type: none"> - schimburi de informații, oral / în scris, privind: <ul style="list-style-type: none"> ▪ informații factuale, inclusiv date personale; ▪ instrucțiuni, explicații, sfaturi; ▪ prezentarea unor evenimente; ▪ activități în situații de viață cotidiene; - descrieri de persoane, locuri, procese, activități, situații; - prezentare orală / scrisă, expunere, povestire; - elaborarea planului unui discurs argumentativ; - formularea pornind de la un text dat. <p>Contexte: contexte sociale comune, situații specifice în familie, comunitate, domenii specifice.</p> <p>Tipuri de texte funcționale:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ formulare cu utilizare curentă; ▪ scrisoare de intenție, chestionar, proces verbal, C.V. <p>Convenții și limbaj în comunicare:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ pentru exprimarea raporturilor în cadrul comunicării; ▪ formule standardizate de comunicare orală și în scris, formule de politețe. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ expunerea; ▪ eseul; ▪ relatarea; ▪ rezumatul și exprimarea punctelor de vedere; ▪ paragrafe argumentative; ▪ text argumentativ: scrisoare formală, articol de presă, mesaj pe forum; ▪ raport de cercetare; ▪ bibliografie – consolidare.

3. Realizarea de interacțiuni în comunicarea orală sau scrisă

Competențe specifice	Forme de prezentare a conținuturilor	
	Trunchi comun	Curriculum diferențiat
<p>3.1 solicitarea adecvată, oral / în scris, a ideilor, opiniilor, părerilor interlocutorului și răspunsuri / comentarii adecvate la acestea;</p> <p>3.2 verificarea înțelegerii și solicitarea/oferirea de reformulări/clarificări/explicații, atunci când informația nu este clar înțeleasă;</p> <p>3.3 susținerea unui punct de vedere în cadrul unei discuții orale/ al unui schimb de mesaje scrise, pe teme de interes;</p> <p>3.4 emiterea, oral sau în scris, a unor ipoteze și formularea de răspunsuri adecvate la ipotezele emise de ceilalți;</p> <p>3.5 susținerea cu argumente relevante a unui punct de vedere în cadrul unei discuții/dezbateri/ al unui schimb de opinii, pe teme culturale/ literare.</p>	<p>Tipuri de interacțiuni:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ conversații, schimburi de opinii, interviuri; ▪ dezbateri, discuții formale/informale; ▪ redactare de scrisori. <p>Moduri de interacțiune:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ față în față, în perechi / în grup mic; ▪ la distanță (la telefon, prin scrisori, schimburi de mesaje). <p>Contexte:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ situații sociale informale, situații familiare, situații conflictuale; ▪ întâlniri și contacte profesionale informale; <p>Schimburi de opinii:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ argumente în susținerea unor idei / opinii personale; ▪ preferințe, ipoteze, predicții. <p>Convenții și limbaj:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ formule de inițiere, întreținere și încheiere a unei conversații, limbaj nonverbal; ▪ întreruperea politicoasă în conversație; ▪ vocabular adecvat contextului personal și social; ▪ vocabular specific în domenii de interes, limbaje sectoriale. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ eseul; ▪ descrierea; ▪ relatarea; ▪ exprimarea punctelor de vedere; ▪ text argumentativ: scrisoare formală, articol de presă, mesaj pe forum; ▪ expunere orală simplă; ▪ sinteză personală.

4. Transferul și medierea mesajelor orale sau scrise în situații variate de comunicare

Competențe specifice	Forme de prezentare a conținuturilor	
	Trunchi comun	Curriculum diferențiat
<p>4.1 traducerea, oral și / sau în scris, din limba italiană în limba maternă/ din limba maternă în limba italiană a unor texte/ mesaje de dificultate medie, din domenii de interes (în scris, cu ajutorul dicționarului);</p> <p>4.2 redarea (oral și / sau în scris), cu cuvinte proprii, a spuselor altor persoane;</p> <p>4.3 raportarea mesajului literar la experiențe personale;</p> <p>4.4 transformarea unor mesaje din vorbirea directă în vorbirea indirectă.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ texte de informare generală; ▪ texte din domeniul de specializare; ▪ tehnici de utilizare a dicționarului; ▪ dialoguri înregistrate / interpretate. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ texte literare autentice de dimensiuni medii; ▪ tehnici de utilizare a diverselor tipuri de dicționare.

CONȚINUTURI RECOMANDATE²

TEME

DOMENIUL PERSONAL:

- Tema iubirii în literatura și arta italiană³;
- Figura feminină în literatura italiană⁴;
- Aspirații și idealuri din perspectiva mitului;
- Raportul între generații; conflicte și soluții/frământări în lumea tinerilor.

DOMENIUL PUBLIC; INSTITUȚII, SERVICII:

- Publicitatea – aspecte pozitive și aspecte negative;
- Mijloace de comunicare în masă la nivel național și regional;
- Progresul tehnologic – avantaje și dezavantaje;
- Dezvoltare durabilă și preocupări ecologice.

DOMENIUL OCUPAȚIONAL:

- Munca, proiecte legate de profesii și de alegerea viitorului profesional.

DOMENIUL EDUCAȚIONAL. CULTURA ȘI CIVILIZAȚIE:

- Artă și societate – personalități ale creației artistice italiene/știință/cultură – situri, muzee, festivaluri, acțiuni de promovare a patrimoniului cultural⁵;
- Cultură / muzee / mass-media / festivaluri.

---

² Autorii și titlurile operelor sunt o propunere, nu sunt obligatorii. Tema este cea de urmat, textul literar este doar suport pentru prezentarea/dezvoltarea, dezbateră subiectului tematic. Orice fragment de opera literară de dificultate medie poate fi inclus de către profesor ca suport al temei de dezvoltat. Pentru fiecare temă propusă se va studia minim un text poetic și un text în proză.

³ Se recomandă studierea unor fragmente la alegerea profesorului din: Dante, Petrarca, Leopardi.

⁴ Se recomandă studierea unor fragmente la alegerea profesorului din: Dante, Petrarca, Leopardi, Goldoni.

FUNCȚII COMUNICATIVE ALE LIMBII

Aceste funcții vor fi exersate oral și în scris, atât în registrul formal cât și în registrul informal, în contexte relevante pentru viața socială, fără ca acestea să facă în mod explicit obiectul unei prezentări formalizate:

1. a situa un eveniment/ o suită de acțiuni în timp;
2. a identifica / a descrie locuri, obiecte, persoane;
3. a descrie activități;
4. a exprima cantitatea și calitatea;
5. a da instrucțiuni, indicații;
6. a face comparații;
7. a-și exprima bucuria și admirația;
8. a solicita repetarea și reformularea unui mesaj;
9. a reda pe scurt (a rezuma) o narațiune, o conversație;
10. a-și exprima interesul, mulțumirea/nemulțumirea, supărarea;
11. a face o expunere pe o temă dată;
12. a susține un punct de vedere;
13. a formula un raționament relaționând cauze-efecte, ipoteze-concluzii;
14. a exprima judecăți de valoare (elogiu, critică).

ELEMENTE DE CONSTRUCȚIE A COMUNICĂRII

În clasa a XI-a, dezvoltarea competențelor de comunicare și îmbogățirea cunoștințelor de limbă se bazează pe elementele de construcție a comunicării însușite sau consolidate/sistematizate în ciclul inferior al liceului.

a. Reluare și consolidare:

- folosirea modului conjunctiv;
- concordanța timpurilor la modul indicativ și conjunctiv;
- „il periodo ipotetico”;
- diatezele;
- vorbirea directă și vorbirea indirectă;
- „si” impersonal și „si passivante”;
- modurile nepersonale: infinitiv, participiu prezent, gerunziu;

---

⁵ Se recomandă să se studieze, la alegere, doi artiști/oameni de știință italieni și operele lor cele mai reprezentative

- prepoziția și pronumele relativ compus.

b. Elemente noi:

- sintaxa propoziției;
- propoziții subordonate: completiva directă și indirectă, circumstanțiala de cauză, scop, consecință, condițională;
- limbaje specializate: științific, economic, artistic, tehnic, turistic^{* 6};
- sinonime, antonime, familii lexicale;
- procedee de derivare cu sufixe, prefixe, compunere;
- expresii idiomatice*;
- proverbe.

Tipuri de texte:

- textul poetic;
- textul argumentativ – eseul structurat;
- textul dramatic;
- textul narativ;
- textul științific.

SCURT GHID METODOLOGIC

Procesul de formare / învățare / instruire, privit global, la nivelul clasei, presupune:

- proiectarea de la programa școlară – la planificarea anuală – la proiectarea unităților de învățare;
- transpunerea proiectului în activități didactice concrete;
- evaluarea procesului care se desfășoară în clasă în vederea reglării lui prin analiza feedback-ului obținut;
- evaluarea rezultatelor învățării / gradului de achiziție a competențelor.

I. PLANIFICAREA CALENDARISTICĂ este un instrument de interpretare personalizată a programei, care asigură un demers didactic concordant cu situația concretă din clasă.

(pictură, sculptură, arhitectură, muzică, film).

^{*} Temele vor fi introduse și exploatate didactic în cadrul componentei Curriculum diferențiat.

⁶ Se recomandă folosirea de texte originale de specialitate.

Elaborarea planificărilor presupune următoarele etape:

1. studierea atentă și în detaliu a programei școlare;
2. selectarea din conținuturile programei (teme, funcții comunicative) a celor adecvate pentru domeniul de specializare;
3. corelarea competențelor cu conținuturile selectate din programa școlară și conturarea unităților de învățare (U.Î.);
4. identificarea resurselor didactice necesare: manual, texte, materiale audio-video, documente autentice;
5. stabilirea succesiunii unităților de învățare și detalierea conținuturilor tematice pentru fiecare unitate în raport cu competențele care le sunt asociate;
6. alocarea timpului considerat necesar pentru fiecare unitate de învățare, în concordanță cu competențele vizate.

Structura planificării calendaristice

Nr. U.Î.	Conținuturi ale U.Î.	Competențe vizate ^{**}	Nr. ore alocate	Săptămâna	Observații ^{***} (amendamente)
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ tematic; ▪ funcții comunicative; ▪ elemente de construcție a comunicării. 				

** NOTĂ: În această rubrică vor fi incluse și valorile și atitudinile vizate cu preponderență de unitatea de învățare respectivă.

*** NOTĂ: Se completează pe parcursul anului școlar, în funcție de problemele apărute și de constatările făcute în activitatea la clasă.

II. PROIECTAREA UNEI UNITĂȚI DE ÎNVĂȚARE

Metodologia de proiectare a unei unități de învățare constă într-o succesiune de etape înlănțuite logic, ce contribuie la detalierea conținuturilor, în vederea formării competențelor specifice.

Etapile proiectării sunt aceleași oricare ar fi unitatea de învățare vizată.

Detalii ale conținuturilor unității de învățare	Competențe vizate	Activități de învățare	Resurse	Evaluare
<i>Ce?</i>	<i>De ce?</i>	<i>Cum?</i>	<i>Cu ce?</i>	<i>Cât? (În ce măsură?)</i>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ tema (detaliată pe lecții); ▪ text / tip de text; ▪ funcții comunicative; ▪ elemente de construcție a comunicării. 				

III. TIPURI DE ACTIVITĂȚI ȘI EXERCII RECOMANDATE PENTRU DEMERSUL DIDACTIC

1. Receptarea mesajelor transmise oral sau în scris în diferite situații de comunicare:

- exerciții de identificare și discriminare între informații factuale și opinii / puncte de vedere;
- exerciții de selectare de detalii specifice dintr-un text oral / scris;
- exerciții de identificare a sensului unor elemente de text nefamiliare într-un mesaj oral sau scris;
- exerciții de utilizare a unor materiale de referință pentru decodarea sensului unor elemente de text nefamiliare;
- exerciții de confirmare / clarificare și de solicitare a confirmării / clarificării sensului;
- exerciții de desprindere / înțelegere a ideilor dintr-un text (descriere, raport, grafic, prezentare, povestire);
- exerciții de completare de texte lacunare;
- exerciții de confirmare a înțelegerii prin efectuarea de acțiuni pe baza informațiilor obținute pe cale orală / prin lectură;
- proiecte individuale sau de grup.

2. Producerea de mesaje orale sau scrise adecvate unor contexte variate de comunicare;

- exerciții de solicitare și oferire de informații, prin întrebări și răspunsuri;
- exerciții de oferire și solicitare de instrucțiuni în vederea îndeplinirii unei sarcini de lucru;
- exerciții de solicitare/ oferire de clarificări/ explicații, când informația/ instrucțiunea nu este înțeleasă imediat;
- exerciții de elaborare de planuri de redactare / de prezentare;
- exerciții de prezentare, relatare / (re)povestire, monolog, descriere;
- dialoguri, discuții, conversații dirijate sau libere, comentariu, interviu, joc de rol, dezbateri pe teme date;
- exerciții de completare de formulare în situații de viață cotidiană;
- exerciții de prezentare orală / redactare pe bază de plan;
- exerciții de redactare: paragraf, rezumat, eseu structurat;
- exerciții de redactare de texte funcționale generale (corespondență, cerere, raport);
- exerciții de utilizare a unor materiale de referință pentru a verifica corectitudinea informației și limbii folosite;
- exerciții de redactare în vederea dezvoltării acurateței informației și limbajului: paragraf, rezumat;

- proiecte individuale sau de grup;
- exerciții de corelare și de comparare.

3. Realizarea de interacțiuni în comunicarea orală sau scrisă:

- exerciții în perechi / grup, joc de rol, simulări: dialoguri, conversații, discuții, dezbateri;
- exerciții de solicitare a opiniilor interlocutorului și de răspuns la acestea;
- exerciții de confruntare de opinii și puncte de vedere legate de domeniul de activitate;
- exerciții de solicitare / oferire de clarificări / explicații când informația nu este clar înțeleasă;
- exerciții de susținere a unei prezentări (pe bază de materiale pregătite în prealabil);
- exerciții de construire / formulare a unei argumentări;
- exerciții de lucru în grup: formulare / ordonare / esențializare a unor idei / enunțuri;
- exerciții de construire / interpretare a unui interviu;
- exerciții de reformulare, clarificare și adaptare la context a discursului oral;
- exerciții de adaptare a textului la context, la tipul de text, la subiect și la cititor;
- proiecte de grup.

4. Transferul și medierea mesajelor orale sau scrise în situații variate de comunicare:

- exerciții de operare cu informații din texte generale și de specialitate (corelare, completare de tabele, ordonare în ordinea logică a desfășurării unor evenimente);
- exerciții de transfer de informație în și din coduri non-lingvistice (grafice, scheme, imagini);
- exerciții de rezumare;
- exerciții de traducere și retroversiune;
- exerciții de reformulare și transpunere în alt registru funcțional;
- exerciții de transformare, oral și în scris, a unui dialog / text dialogat în unul narativ;
- proiecte individuale sau de grup.

IV. EVALUAREA

Evaluarea formativă, continuă și regulată este implicită demersului pedagogic curent în orele de limbă modernă, permițând, atât profesorului cât și elevului, să cunoască nivelul de achiziționare a competențelor și a cunoștințelor, să identifice lacunele și cauzele lor, să facă remediile care se impun în vederea reglării (ajustării) procesului de predare / învățare. Pentru a se realiza o evaluare cât mai completă a învățării, este necesar să se aibă în vedere, mai ales în evaluarea formativă continuă, evaluarea nu numai a produselor activității și învățării elevilor, ci și a proceselor de învățare, și a competențelor achiziționate, a atitudinilor dezvoltate, precum și a progresului elevilor. Este evident că modalitățile (metode, instrumente) tradiționale de evaluare nu pot acoperi toată această paletă de rezultate școlare care trebuie evaluate. În aceste condiții,

pentru a putea obține cât mai multe date relevante privind învățarea, este necesar ca, pentru evaluare, profesorii să facă apel la metode și instrumente complementare de evaluare.

Pentru evaluarea achizițiilor elevilor (în termeni performativi, cognitivi și afectivi), a competențelor lor de comunicare și inter-relaționare, la limbi moderne se recomandă utilizarea următoarelor metode și instrumente:

- observarea sistematică (pe baza unei fișe de observare);
- tema de lucru (în clasă, acasă) concepută în vederea evaluării;
- proiectul;
- portofoliul;
- autoevaluarea.

Mai jos sunt prezentate câteva repere și sugestii pentru utilizarea **proiectului** și a **portofoliului** ca instrumente complementare de evaluare.

a. PROIECTUL

Proiectul este o activitate complexă de învățare care se pretează foarte bine a fi folosită și ca instrument de evaluare, atât formativă, cât și sumativă. Proiectul este o activitate individuală și/sau în grup, dar sunt de preferat proiectele de grup deoarece încurajează cooperarea și dezvoltă competențe de lucru în echipă. Un avantaj important al proiectului este că dă posibilitatea elevilor de a lucra în ritm propriu, de a-și folosi mai bine stilul propriu de învățare și permite învățarea și de la colegi.

Proiectul pune elevii în situația de a lua decizii, de a comunica și negocia, de a lucra și învăța în cooperare, de a realiza activități în mod independent, de a împărtăși celorlalți cele realizate / învățate, într-un cuvânt, îi ajută să participe direct la propria lor formare.

Metoda proiectului presupune lucrul pe grupe și necesită pregătirea profesorului și a elevilor în ideea lucrului în echipă, prin cooperare, atât în clasă, cât și în afara clasei.

Grupul poate fi alcătuit din două până la zece persoane, în funcție de mărimea clasei, natura obiectivelor și experiența participanților, dar un număr de patru-cinci participanți reprezintă mărimea ideală pentru grupurile care au de îndeplinit obiective precise. Cu cât crește numărul membrilor, cu atât scade posibilitatea participării efective a fiecăruia la toate activitățile, dar poate crește complexitatea obiectivelor urmărite. Proiectele realizate de grupuri mari sunt de asemenea greu de monitorizat.

Proiectul este o activitate complexă care îi solicită pe elevi:

- să facă o cercetare (investigație);

- să realizeze proiectul propriu-zis (inclusiv un produs care urmează a fi prezentat: dosar tematic, ghid, pliant, ziar, afiș publicitar, carte, film, expoziție, corespondență, spectacol/serbare);
- să elaboreze raportul final;
- să facă prezentarea publică a proiectului.

Etapele realizării unui proiect sunt:

- alegerea temei;
- planificarea activității;
- stabilirea obiectivelor proiectului;
- alegerea subiectului în cadrul temei proiectului de către fiecare elev/grup;
- distribuirea responsabilităților în cadrul grupului;
- identificarea surselor de informare (manuale, proiecte mai vechi, cărți de la bibliotecă, presă, persoane specializate în domeniul respectiv, instituții, organizații guvernamentale);
- cercetarea propriu-zisă;
- realizarea materialelor;
- prezentarea rezultatelor cercetării și/sau a materialelor create;
- evaluarea (cercetării în ansamblu, a modului de lucru, a produsului realizat).

Deși proiectul presupune un grad înalt de implicare a elevului în propria sa formare, acesta nu are drept consecință non-angajarea profesorului. Dacă elevii urmează să-și conceptualizeze, îndeplinească și prezinte eficient proiectele, atunci ei au nevoie de orientare, consiliere și monitorizare discretă în toate fazele activității. Profesorul rămâne așadar un factor esențial al procesului, mai ales dacă proiectul este folosit și ca instrument de evaluare a rezultatelor școlare.

Sarcinile profesorului vizează: organizarea activității, consilierea (dă sugestii privind surse sau proceduri) și încurajarea participării elevilor; este esențială neimplicarea sa în activitatea propriu-zisă a grupurilor de elevi (lăsând grupul să lucreze singur în cea mai mare parte a timpului), intervenția sa fiind minimă și doar atunci când este absolut necesară. Luarea de decizii pentru rezolvarea pe cont propriu de către elevi a dificultăților întâmpinate constituie o parte importantă a învățării prin proiect. Este însă la fel de important să se evite ca elevii să fie puși în situația de a avea eșecuri majore, căci eșecul are o importantă influență negativă asupra învățării. Asigurarea și evidențierea succesului (chiar dacă este vorba de succese mici sau parțiale!) fiecăruia dintre elevi este una dintre sarcinile importante ale profesorului.

Este foarte important ca instrucțiunile emise de profesor să fie clare, specifice și să conțină și o limită de timp pentru îndeplinirea obiectivelor. Este foarte eficient să se scrie instrucțiunile pe tablă, foi de hârtie și să se precizeze rolurile în grup (de ex. secretar – scrie ideile emise de participanți; mediator – asigură participarea tuturor membrilor grupului la discuții; timer –

urmărește încadrarea în limitele de timp stabilite; raportor – prezintă întregii clase concluziile grupului).

Esența proiectului constă:

- într-un scop concret care să permită folosirea limbii străine pentru comunicare în contexte autentice;
- într-o responsabilitate comună a elevilor și a profesorului în planificare și execuție;
- într-o sarcină concretă în care activitățile lingvistice și activitățile practice (scrisul, tipărirea, pictarea, decuparea) se întrepătrund;
- într-o utilizare autonomă a unor mijloace auxiliare (costume, computer, aparat foto, microfon, cameră de luat vederi, dicționare, scrisori, creioane, foarfece);
- în dobândirea unei experiențe concrete, practice, extinsă dincolo de clasă.

Evaluarea cu ajutorul proiectului. Elevii pot fi notați pentru modul de lucru, pentru modul de prezentare și/sau pentru produsul realizat.

Activitatea în proiect a elevilor poate fi evaluată pe cinci dimensiuni:

- 1. operarea cu fapte, concepte, deprinderi** rezultate din învățare (dacă cerința este ca elevii să-și elaboreze proiectul pe baza cunoștințelor și înțelegerii dobândite în școală, ei au ocazia astfel să selecteze și să decidă ce date, fapte, concepte, deprinderi doresc să includă în proiect);
- 2. competențele de comunicare** – se pot urmări toate categoriile de competențe de comunicare, atât pe perioada elaborării proiectului, cât și la prezentarea acestuia (proiectele oferă elevilor ocazii de comunicare cu un public mai larg: cu profesorii, cu alți adulți și colegi într-un efort de colaborare și, nu în ultimul rând, cu ei înșiși);
- 3. calitatea muncii** (sunt examinate în mod obișnuit inovația și imaginația, judecata și tehnica estetică, execuția și realizarea, dezvoltarea unui proiect pentru a pune în lumină un anumit concept);
- 4. reflecția** (capacitatea de a se distanța față de propria lucrare, de a avea permanent în vedere obiectivele propuse, de a evalua progresul făcut și de a face rectificările necesare). Elevul ajunge cu timpul să interiorizeze aceste practici, astfel încât ajunge la performanța de a-și aprecia singur munca. În plus, când elevul continuă să creeze într-un anumit gen, se familiarizează cu criteriile acestuia și învață progresiv să gândească în acel domeniu;
- 5. produsul proiectului** – în măsura în care se face evaluarea competențelor elevului așa cum sunt ele materializate în produs, și **nu** a unor aspecte ale proiectului nerelevante pentru învățarea care se dorește a fi evaluată.

Evaluatorul este interesat și de alte două aspecte: **profilul individual** al elevului (ceea ce evidențiază proiectul în domeniul capacităților cognitive și al stilului de învățare ale elevului) și, respectiv, modul în care elevul s-a implicat în **comunicarea și cooperarea** nu numai cu alți elevi, dar și cu profesori, experți din exterior, precum și folosirea judicioasă de către acesta a diferitelor resurse (bibliotecă, internet).

Experiența a arătat că proiectele pot servi foarte bine mai multor scopuri: ele angajează elevii pe o perioadă de timp semnificativă, determinându-i să conceapă schițe, să le revizuiască și să reflecteze asupra lor; pe baza lor se dezvoltă relații inter-personale, cooperare; oferă oportunități de comunicare și utilizare a limbii moderne în contexte autentice; oferă o ucenicie pentru tipul de muncă ce va fi desfășurată după încheierea școlii; permit elevilor să-și descopere “punctele forte” și să le pună în valoare: mobilizează un sentiment al implicării, generând o puternică motivație interioară; și - probabil lucrul cel mai important - constituie un cadru propice în care elevii pot demonstra înțelegerea și competențele dobândite prin parcurgerea curriculum-ului școlar.

b. PORTOFOLIUL PENTRU LIMBI MODERNE este un document sau o culegere structurată de documente în care fiecare titular (elev / persoană care studiază limbi străine) poate să reunească de-a lungul anilor și să prezinte într-un mod sistematic calificativele, rezultatele și experiențele pe care le-a dobândit în învățarea limbilor, precum și eșantioane din lucrări personale. Ca referință standard recomandăm ”Portofoliul European al Limbilor” (pentru adulți și 17+), EQUALS – ALTE, un eficient referențial pentru evaluarea performanțelor comunicative ale elevilor (17+).

La baza acestui portofoliu se află două obiective majore:

- motivarea elevului (celui care învață) prin recunoașterea eforturilor sale și diversificarea studierii limbilor la toate nivelurile de-a lungul întregii vieți;
- prezentarea competențelor lingvistice și culturale dobândite.

Conceput ca un document personal, în care elevul poate să înscrie calificativele și experiențele sale lingvistice, portofoliul conține trei părți:

- un pașaport (carnet) care atestă calificările formale naționale;
- o biografie lingvistică ce descrie competențele atinse în domeniul limbilor străine și experiența de învățare. Se utilizează scări de evaluare și autoevaluare care se regăsesc în Cadrul european comun de referință;

- un dosar care conține alte materiale cu privire la procesul de învățare, obiectivele fixate de titular, «carnetul de bord», cu notațiile privind experiențele de învățare, eșantioane din lucrări personale și / sau documente.

”Portofoliul European al Limbilor” ar putea fi folosit ca model pentru elaborarea portofoliilor elevilor. În acest caz, dosarul care ar face parte din portofoliul lingvistic al elevului ar putea conține documente cum ar fi:

- o listă cu texte literare sau de altă natură citite într-o limbă străină (sub formă imprimată sau electronică);
- o listă de texte prezentate audio-vizual, ascultate / văzute (emisiuni de radio / TV, filme, casete audio-video, CD-ROM-uri);
- interviuri scrise sau pe casetă audio, integrale sau secvențe;
- răspunsuri la chestionare, la interviuri;
- proiecte / părți de proiecte realizate;
- traduceri;
- fotografii, ilustrații, pliante, afișe publicitare, colaje, machete, desene, caricaturi (reproduceri / creații personale);
- texte literare (poezii, fragmente de proză);
- lucrări scrise curente / teste;
- compuneri / creații literare personale;
- contribuții personale la reviste școlare;
- extrase din presă și articole redactate pe o temă dată;
- corespondență care implică utilizarea unei limbi străine.

Portofoliul se realizează prin acumularea în timp, pe parcursul școlarității, a acelor documente considerate relevante pentru competențele deținute și pentru progresul înregistrat de elev.

Dosarul va prezenta la început o listă cu documentele existente, organizată fie tematic, fie tematic și cronologic. Documentele dosarului se acumulează fie la cererea profesorului, fie la dorința elevului (care va include acele documente pe care le consideră ca fiind semnificative pentru propriul progres) și vor fi alese astfel încât să arate etapele în evoluția elevului.

Portofoliul permite elevului:

- să-și pună în evidență achizițiile lingvistice;
- să-și planifice învățarea;
- să-și monitorizeze progresul;

- să ia parte activ la propriul proces de învățare.

Portofoliul permite profesorului:

- să înțeleagă mai bine obiectivele și nevoile elevului;
- să negocieze obiectivele învățării și să stimuleze motivația;
- să programeze învățarea;
- să evalueze progresul și să propună măsuri și acțiuni de remediere unde (și dacă) este nevoie;
- să evalueze activitatea elevului în ansamblul ei.

Profesorul poate proiecta un portofoliu în raport de competențele din Curriculumul național și de situația în care îl va utiliza. Perioada de realizare a portofoliului de către elev va fi mai îndelungată și îi va fi adusă la cunoștință.